

Stichting Frans Hals Museum

Geadviseerd subsidiebedrag: € 279.600

Gevraagd subsidiebedrag: € 279.600

Over de instelling

Stichting Frans Hals Museum (hierna: Frans Hals Museum), regionale musea, Haarlem

Het Frans Hals Museum is een museum op twee locaties in Haarlem met een collectie die vooral bestaat uit oude en hedendaagse kunst. De stad wil naar eigen zeggen een brede diversiteit van kunst en mensen samenbrengen. Dit museum dient als penvoerder een aanvraag in voor subsidie voor de Culturele basisinfrastructuur (BIS) samen met twee andere musea in Noord-Holland: het Amsterdam Museum en het Stedelijk Museum Alkmaar. Beide musea worden ook door de eigen stad gesubsidieerd.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.29 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Frans Hals Museum een subsidiebedrag toe te kennen van € 279.600.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de subsidieperiode 2021 - 2024 heeft het Frans Hals Museum in samenwerking met het Amsterdam Museum het project 'Gezichten van Noord-Holland' geïnitieerd. In een cocreatief proces werden historische portretten uit de collecties gekoppeld aan nieuw te maken (groeps)portretten. De raad is positief over de ambitie om op deze wijze nieuwe gemeenschappen bij het museum te betrekken. Hij constateert dat de projecten in de loop der tijd aan artistiek/inhoudelijk belang hebben gewonnen. Hij waardeert het dat de musea voor dit project zes culturele organisaties uit de hele provincie hebben gekozen om met de eigen netwerken en lokale kunstenaars (groeps)portretten te maken. Resultaten hiervan worden in de loop van 2024 tentoongesteld.

De raad vindt het positief dat het Frans Hals Museum voor de subsidieperiode 2025 - 2028 naast het Amsterdam Museum ook het Stedelijk Museum Alkmaar als partner heeft aangetrokken. Het BIS-aanbod heeft hierdoor een bredere uitstraling in de hele provincie. De drie musea, met het Frans Hals Museum als penvoerder, vragen de BIS-subsidie aan voor het project 'De Jonge Liching'. Het

is de bedoeling dat elk museum afzonderlijk voor dit project een jongerenafdeling zal inrichten waarvoor ieder jaar vijf jongeren geworven worden. Deze personen volgen workshops van kunstenaars en andere experts, doen veldonderzoek en richten hun eigen communicatiekanaal in. Aan de hand hiervan zullen zij rond een centraal thema programma's maken die nauw aansluiten bij hun eigen belevingswereld. Elk van de drie jongerenafdelingen organiseert één keer per jaar een presentatie.

De raad waardeert het initiatief van de musea om in de periode 2025 - 2028 in een cocreatief proces de verhalen van jongeren te verbinden aan de collecties van de musea. De Jonge Lichting kan de creativiteit van jongeren aanspreken en hen toegang verschaffen tot de beeldende kunst- en museumsector. De keuze voor praktisch geschoolde jongeren, die volgens het museum minder snel door musea worden bereikt, is te prijzen. De deelnemers krijgen veel vrijheid in de wijze waarop zij hun creativiteit uiten, maar daarbij is wel belangrijk dat het resultaat (dat volgens het plan ook een rave of game kan zijn) een herkenbare, inhoudelijke relatie met het museale project heeft.

Het is goed gekozen dat de jongerenafdelingen volledig geïntegreerd worden in de organisaties van de musea zelf, zodat er een wederzijdse beïnvloeding kan plaatsvinden. De samenwerking tussen de drie deelnemende musea kan ervoor zorgen dat zij elkaar helpen en van elkaar leren. De raad heeft ook vertrouwen in de manier waarop de jongeren worden begeleid door communitymanagers, educatoren, kunstenaars en experts.

De musea gaan samenwerken met de onderwijsinstellingen in hun omgeving. Het spreekt de raad aan dat hier sprake is van wederkerigheid. De mbo's kunnen onder andere helpen met het werven van de jongeren en inhoudelijke input geven. De musea kunnen op hun beurt bijdragen aan werkervaring en een netwerk voor de persoonlijke ontwikkeling bieden. De raad is ook te spreken over de lessen die de musea uit de periode 2021 - 2024 hebben getrokken. De musea hebben toen veel ervaring opgedaan met cocreatie en gaan die inzichten toepassen bij de uitvoering van hun nieuwe project.

Maatschappelijke betekenis

Met het BIS-project Gezichten van Noord-Holland hebben de musea door middel van cocreatieve trajecten verbindingen gelegd met specifieke gemeenschappen in de provincie. De raad waardeert dit en ziet dat in de samenwerking met maatschappelijke organisaties en andere partners een creatief proces met deze gemeenschappen tot stand is gekomen. De musea hadden als doel om met de samenwerkingspartners en participatieve activiteiten diverse groepen te bereiken. De raad is van oordeel dat zij hierin op veel onderdelen zijn geslaagd, al vond hij de tentoonstelling met portretten van inspirerende Haarlemmers te eenzijdig samengesteld.

Ook het beoogde project De Jonge Lichting heeft een sterke maatschappelijke component. De musea nodigen de jongeren uit om te reflecteren op maatschappelijke thema's die hen bezighouden. De belevingswereld van de jongeren staat centraal, waardoor er oog is voor problemen waar zij mee worstelen, zoals mentale gezondheid, huisvesting, identiteit en polarisatie. Het museale project daagt hen uit hier verder over na te denken en er in een creatief proces uiting aan te geven. De musea halen met het project ook nieuwe perspectieven binnen doordat de jongerenafdeling een integraal onderdeel van de instelling wordt.

De Jonge Lichting kan volgens de raad een goede bijdrage leveren aan de naleving van de kernwaarden van de Code Diversiteit & Inclusie door de musea. De musea betrekken mbo-jongeren bij het project – in het cocreatieve programma worden de collecties van de musea zodoende vanuit meerstemmige perspectieven belicht. De drie musea laten in hun plan zien dat ze beschikken over een groot netwerk van onderwijs- en andere maatschappelijke instellingen. Dit is van belang om de jongeren te kunnen scouten en de verbinding met de samenleving te versterken. Het Frans Hals Museum beschrijft hoe ze de Code Diversiteit & Inclusie toepast op het gebied van personeel en maakt het voldoende aannemelijk dat het beschreven beleid in de praktijk ook uitgevoerd wordt of gaat worden.

De penvoerende instelling biedt voldoende inzicht in de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. De onderbouwing van de inzet hierop is voldoende. De raad waardeert het dat de deelnemende jongeren een fair pay-vergoeding ontvangen. De penvoerder is aangesloten bij de Museum-cao. Ze gaat in de aanvraag voldoende in op sociale veiligheid op de werkvloer en een gezonde werkomgeving.

Toegankelijkheid

De raad is te spreken over de wijze waarop de deelnemende musea met het BIS-project in de subsidieperiode 2021 - 2024 gemeenschappen bereiken die weinig binding met het museum hebben. De cocreatieve activiteiten dragen daaraan bij. De raad ziet echter nog niet voldoende terug hoe de resultaten van die projecten een solide plek krijgen in het tentoonstellingsprogramma van het museum zelf. Ze kunnen in de ogen van de raad nog op een zichtbaarder plek in het museum aan het publiek worden getoond en ook toegankelijker zijn voor (nieuw) publiek.

De raad heeft er vertrouwen in dat ook De Jonge Lichting zal bijdragen aan de toegankelijkheid van de drie musea. Zij binden hierdoor jongeren aan zich die niet gewend zijn musea te bezoeken. Het programma zal op die manier een bijdrage kunnen leveren aan de diversiteit van het publiek.

De raad vindt echter dat ook voor de komende periode de inbedding in het reguliere programma van de musea nog aandacht behoeft. Het is belangrijk dat het project toegankelijk wordt voor bestaand én nieuw publiek, en gezien het verwachte aantal bezoekers hebben de musea hier grote ambities. Digitalisering kan een grote rol spelen om jong publiek te enthousiasmeren voor het programma; de musea besteden hier terecht ook veel aandacht aan. Het online bezoek dat zij verwachten, is vanuit dat licht gezien laag.

Bedrijfsmatige gezondheid

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening van 2022 constateert de raad dat de instelling financieel gezond is. De instelling geeft uitgebreid inzicht in de toepassing van de principes van de Governance Code Cultuur.

Geografische spreiding

De penvoerende instelling is gevestigd in Haarlem. Binnen de categorie Regionale musea wordt een goede geografische spreiding gerealiseerd op basis van de betreffende bepaling in de regeling.